

"Ruh, ancak iman penceresinden gelen ışıkla huzur bulabilir.", anlamında Risalelerde ifadeler geçmektedir. Bu konuyu biraz açar mısınız?

İman öyle bir iksirdir ki, insanı bütün kainatla dost ve ahbab yapar. Her şeye karşı bir ülfet ve ünsiyet kazandırır. İmanı kuvvetli olan bir müminin nazarında her mahluk Allah'ın müstakim birer memuru, dost bir hizmetkarıdır. Kainatın her tarafı şuur sahibi melekler ve ruhaniler ile şenlenmiştir. Hâl böyle olunca, müminin şu alemde vahşet ve yalnızlık çekmemesi gerekir.

Lakin imanın bu kemal manaları her müminde tam tecelli etmediği için, bu ünsiyet ve dostlukları tam idrak edemiyor. Bu da imanın kuvvetsiz ve zayıflığından dolayıdır.

Manevi ve ruhi hastalıkların büyük bir kısmı iman zaafı ve ibadetlerin eksikliklerinden ortaya çıkıyor. Nasıl maddi beden gıdasız kalınca hastalanıyor ise, manevi cihaz ve duygularımız da zikirsiz ve ibadetsiz kalınca, bir takım manevi hastalıklara ve can sıkıntılarına sebebiyet veriyor. Bütün manevi hastalıkların ve sıkıntıların reçetesi, tahkiki imanı elde etmek ve bunun gereği olan ibadetleri kemali ile ifa etmektir.

Üstad Hazretlerinin şu ifadeleri bu manayı çok güzel özetliyor:

"Diğer adam ise, mü'mindir. Cenâb-ı Hâlıkı tanır, tasdik eder. Onun nazarında şu dünya bir zikirhane-i Rahmân, bir talimgâh-ı beşer ve hayvan ve bir meydan-ı imtihan-ı ins ü cândır. Bütün vefiyât-ı hayvaniye ve insaniye ise, terhisattır. Vazife-i hayatını bitirenler, bu dâr-ı fâniden, mânen mesrurâne, dağdağasız diğer bir âleme giderler, ta yeni vazifedarlara yer açılsın, gelip çalışsınlar. Bütün tevellüdât-ı hayvaniye ve insaniye ise, ahz-ı askere, silâh altına, vazife başına gelmektir. Bütün zihayat, birer muvazzaf mesrur asker, birer müstakim memnun memurlardır. Bütün sadâlar ise, ya vazife başlamasındaki zikir ve tesbih ve paydostan gelen şükür ve tefrih veya işlemek neş'esinden neş'et eden nağamattır. Bütün mevcudat, o mü'minin nazarında, Seyyid-i Kerîminin ve Mâlik-i Rahîminin birer mûnis hizmetkârı, birer dost memuru, birer şirin kitabıdır. Daha bunun gibi pek çok lâtif, ulvî ve leziz, tatlı hakikatler, imanından tecellî eder, tezahür eder."(1)

İnsanın maddi cesedinin medarları, yani ona hayat veren kaynakları da cesedi gibi

maddidir. Mesela midenin medarı, yani yaşam kaynağı rızıktır. Gözün medarı görüntü alemidir. Kulağın ki, sesler alemidir. Dilin medarı ve kaynağı yiyecek ve içeceklerdir...

Aynı ceset gibi, *insanın manevi bir vücudu ve cesedi de vardır* ki, bunların medarları, yani gıda ve yaşam kaynakları da bunlara münasip olarak manevi şeylerdir. Mesela kalbin medarı ve gıdası İlahi aşk ve muhabbettir. Ruhun medarı ve yaşam kaynağı İlahi marifet ve imandır. İnsanın sahip olmuş olduğu diğer manevi latife ve duyguların yaşam kaynağı ve medarı da ibadet ve Rızay-ı İlahiyi kazanmaya çalışmaktır.

Ruh ve kalp de tıpkı mide gibi acır, hatta ölebilir. Nasıl ceset midemizi yiyecek ve içecekler ile besleyip hayatlandırıyor isek, aynı şekilde kalp ve ruh midelerimizi de marifet, muhabbet ve ibadet gıdaları ile besleyip hayatlandırmalıyız. Günlük ibadetler ve takva ile zinde ve canlı tutmalıyız. Demek manevi duygu ve cihazlarımızın doyurulması bu gibi ibadet ve zikirler iledir. Yoksa dünyanın adi ve malayani şeyleri bu manevi duygu ve cihazları doyurmaz, tam aksine ölümünü hızlandırır.

Ayrıca insan mahiyetinde bulunan sayısız cihaz ve duyguların kendilerine mahsus lezzet ve elemeleri vardır. Lezzetler o cihaz ve duyguları memnun ederken, elemeler de ıstırap ve azap verir. Mesela mide rızık ile memnun olur, açlık ile müteessir olur. Yürek kan ile cevelan eder kansız kaldı mı kriz geçirir. Dil tatlı ve güzel tatlar ile lezzet duyarken, tatsız çirkin şeylerden hoşlanmaz, dışarı tükürür. Bunun gibi, nasıl maddi cesedimizde bulunan cihazlar lezzet ve eleme maruz ise, aynı şekilde manevi cihaz ve duygularımız da kendilerine mahsus lezzet ve elemelere maruz ve mazhardırlar.

Mesela, insanın ruhu zikir ve ibadetler ile lezzet duyup rahatlarırken, ibadetsiz ve zikirsizlik ile yıpranır ve hastalanır. Günümüzde psikoloji ilmi ruha dayalı yüzlerce hastalığı tespit ediyor. Bütün bu hastalıkların temelinde ruhun gıdasız ve huzursuz kalması vardır. Ruhun hasta ve rahatsız olduğu zaman belirtileri ve işaretleri ruhi hastalıklar iken, lezzet ve rahatının belirtileri ve işaretleri de huzur ve moraldir. İnsan ruhunda rahatsızlık ve huzursuzluk varsa, bu mutlaka ahlaka ve davranışlara menfi bir şekilde yansıyor. Aynı şekilde ruh moral ve huzur içinde ise, bu yine ahlak ve davranışlara bu kez de müspet bir şekilde yansıyor.

Özet olarak, imanın huzur ve ışık olması her şeyin ve her hadisenin arkasında Allah'ın isim ve sıfatlarını görüp, her olayın gerçek ve İlahi cephesini okuyabilmesi anlamındadır. Mesela, insan için ölüm en büyük bir olaydır. Ölüme imanın nuru ve ışığı ile bakarsak ölüm bir yokluk ve hiçlik değil, ebedi bir alemin başlangıcı ve bir geçiş noktasıdır. Küfrün karanlıklı bakışı ile bakarsak, ölüm insanı sevdiklerinden ebedi olarak ayırıp hiçlik ve yokluk kuyusuna atan dehşetli ve azaplı bir hadisedir. İşte imanın bu nurlu bakışı her olayın gerçek ve aydınlık yüzünü gösteriyor. İmanın nur ve huzur olması bu manayadır.

(1) bk. [Sözler, İkinci Söz.](#)